

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-88/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-13/24-J

Název	Soukromý dětský domov, s.r.o.
Sídlo	675 03 Budišov - Holeje 82
E-mail	sdd.holeje@seznam.cz
IČO	25 582 950
Identifikátor	610 250 949
Právní forma	společnost s. r. o.
Zastupující	Bc. Ilona Kolmanová
Zřizovatel	Mgr. Karolína Friedlová
Místo inspekční činnosti	Budišov 82
Inspekční činnost na místě	23. – 25. 1. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělávání a školských služeb.

Charakteristika

Soukromý Dětský domov s. r. o., Budišov-Holeje 82 (dále „zařízení“) vykonává činnost dětského domova a školní jídelny v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. K termínu inspekční činnosti bylo v zařízení přítomno 30 dětí, které byly umístěny ve čtyřech rodinných skupinách (jejich počet byl od poslední inspekce navýšen). Z výše uvedeného počtu byly dvě děti v zařízení na základě smlouvy o dobrovolném pobytu

z důvodu přípravy na budoucí povolání a dvě na základě předběžného opatření. Předškolní vzdělávání poskytuje třem dětem mateřská škola Třebíč Duha, základní vzdělávání 12 dětem základní škola v obci Budišov a základní škola speciální Třebíč, a střední vzdělávání devíti dětem zajišťují střední školy v Třešti a Třebíči.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka spolu se svým týmem efektivně využívá dlouholeté praxe k řízení zařízení, která má příznivý vliv na rozvoj zejména výchovně vzdělávacího procesu. Promyšlená a průběžně diskutovaná koncepce se stále rozvíjí na základě získávaných zkušeností a je prospěšná dětem z hlediska úspěšné podpory jejich aktuálních i dlouhodobých potřeb. Vysoká motivace většiny pracovníků vytváří příjemnou atmosféru a má pozitivní dopad na kvalitní realizaci výchovy a vzdělávání dětí. Odpovídající organizační struktura a stěžejní dokumenty jsou uzpůsobeny k praktickým činnostem a reálně možnému provozu zařízení. Cíle jsou účelně nastavené, napříč dokumenty vzájemně provázené, přehledné. Zároveň jsou také individuálně zacílené a srozumitelné pro děti. K tomu přispívá i částečná součinnost dětí při jejich tvorbě. Proto také dochází k jejich úspěšnému praktickému naplňování a následnému hodnocení pro úpravu dalšího rozvoje dětí a samotného zařízení. Jednání pedagogické rady dokladují svým obsahem značný zájem zařízení zajistit dětem co nejoptimálnější podmínky pro jejich přirozený, všestranný vývoj.

Povinná dokumentace zařízení je odpovědně vedena, stejně jako evidence informací o biografii dítěte, zákonných zástupcích a spolupracujících organizacích v přehledně uspořádaném osobním spisu dítěte. Přesto, ke zvýšení efektivity a zjednodušení předávání informací o dětech a k průběžné zpětné vazbě k činnostem a vzájemným vztahům by zařízení i vychovatelům napomohlo zavedení vnitřního elektronického systému. Pro rozvoj prosociálního chování a identity dětí má zařízení velmi příznivé podmínky založené na rodinném modelu. V zařízení přibývá děti s poruchami chování, medikacemi a psychickými problémy. Příležitostí je motivovat vychovatele ke vzájemným hospitacím, k absolvování různých forem dalšího vzdělávání, které tematicky souvisí např. s rizikovým a nevhodným chováním dětí, aktuálními problémy v ústavní výchově či doplněním jejich potřebné kvalifikace.

Zařízení má dostatečně velké prostory, děti se samy svými pracemi podílejí na úpravě a výzdobě prostředí. Ložnice dětí jsou upravené a čisté. Vybavení zařízení se průběžně obnovuje, v současné době stav odpovídá možnostem a potřebám jednotlivých dětí potažmo i výchovně vzdělávacímu procesu. Ve sledovaném období bylo mimo jiné doplněno multimediální vybavení pro proběhlou distanční výuku.

Venkovní prostory účelně slouží k trávení volného času, sportovnímu vyžití a společným setkáváním. Na přípravě stravy o víkendech v rodinných skupinách se podílí všechny děti podle svých věkových možností, v průběhu školního roku dochází na obědy do školních jídelen, což přispívá k jejich socializaci.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Naplňování vzdělávacích cílů a výstupů stanovených ve školním vzdělávacím programu zařízení bylo sledováno a hodnoceno napříč všemi rodinnými skupinami i realizovanými odpoledními a podvečerními akcemi. V průběhu inspekční činnosti bylo dále pozorováno

a hodnoceno naplňování plánovaných týdenních vzdělávacích plánů a obsah programů rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“).

Během hospitací v jednotlivých rodinných skupinách v zařízení byly pozorovány zejména činnosti související s pravidelným režimem, sportovní, pracovní a výtvarné činnosti, relaxace, nácvik sociálních kompetencí či společné nebo volné vycházky. Členění jednotlivých organizačních forem odpovídalo v průběhu dne psychohygienickým zásadám, vychovatelé respektovali osobní psychomotorické tempo dětí, přihlíželi k jejich aktuálnímu naladění a psychickému stavu.

Rodinné skupiny jsou koedukované, věkovým složením různorodé, částečně sourozenecké, což zcela odpovídá skladbě běžné rodiny a vytváří přirozené předpoklady pro komunikaci a vzájemnou spolupráci. Menším dětem docházejícím do mateřské školy je v odpoledních činnostech věnována zvýšená pozornost asistentky pedagoga, která cíleně pracuje s touto skupinou dětí. Starší děti tak mají možnost kvalitní domácí přípravy na vyučování se svým kmenovým vychovatelem. Každodenní přípravu dětí na vyučování vychovatelé přizpůsobují v souvislosti s jejich výsledky v kmenových školách, se kterými jsou vychovatelé v úzkém kontaktu. Velmi přínosná a efektivní je také spolupráce s neziskovou organizací a Nadací „Mise NADĚJE“ při odpoledním online doučování cizího jazyka u dětí, což se potvrdilo při hospitacích. Žádné z dětí, které docházely do základní nebo střední školy, nebylo stíženo školním neúspěchem, čemuž napomáhá účinnost nastavených postupů i organizace a realizace odpoledních aktivit. Přínosná je pro děti podpora čtenářské gramotnosti širokou nabídkou dětské literatury, která je dětmi aktivně využívána. Na základě aktuálních potřeb vychovatelé zajišťují specializovanou péči, která je ve shodě s potřebami a zájmy dítěte.

Takový systém příznivě posiloval ukotvení každého jedince ve struktuře rodinné skupiny. Individuální přístup vychovatelů poskytoval dětem přiměřenou pozornost a zájem, což bylo příznivé pro posilování jejich osobní identity i psychické stability. Proto se také projevíly při klidné a pohodové atmosféře sledovaných činností pozitivní vzájemné vztahy mezi dětmi a vychovateli. Při hospitacích bylo zaznamenáno oslovování dospělých dětmi „teto nebo strejdo“, což připomínalo a přibližovalo vztahy i život v běžné rodině. Využívané metody byly zvoleny přiměřeně k věku dětí i k jejich speciálním vzdělávacím potřebám. Při osobních rozhovorech oslovené děti uváděly, že jsou v zařízení spokojené, svůj pobyt zde hodnotily pozitivně.

Děti v rámci individuálních dispozic plnily zadané úkoly, účastnily se běžných činností v rodinných skupinách, úklidových prací, vychovatelé nenásilně rozvíjeli jejich pracovní kompetence a podporovali pozitivní mezilidské vztahy mezi nimi. Dařila se spolupráce i vzájemná pomoc. Děti byly vhodně motivovány k aktivnímu řešení problémů, k odpovědnosti za výsledek své práce i k dokončení zadané činnosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Děti v zařízení jsou vychovateli slovně hodnoceny každý den. Ti vhodně vyzdvihují pozitivní projevy jejich chování, zvládání rizikových situací a plnění povinností spojených s chodem rodinných skupin. Hodnocení projevů chování probíhá se zřetelem na věk a dané schopnosti dětí. Ty mají také možnost svého sebehodnocení a vyjádření se k němu. Další podrobnější hodnocení všech dětí probíhá na komunitě jednotlivých rodinných skupin jednou měsíčně. Hodnocení dětí v průběhu a v závěru jednotlivých činností bylo pro ně snadno pochopitelné a srozumitelné, což potvrdily v rozhovorech se školními inspektory.

V adaptační fázi po přijetí do zařízení je dětem věnována individuální pozornost ze strany určeného klíčového pracovníka (kmenového vychovatele) a ředitelky. Na základě vyhodnocování vztahů a chování dítěte je jeho zařazení do jednotlivé rodinné skupiny modifikováno. Kmenový vychovatel zpracovává PROD, na kterém se spolupodílí i ředitelka tak, aby se přichozí děti co nejlépe přizpůsobily chodu i programu v zařízení. PROD je pravidelně pololetně vyhodnocován. Zařízení prostřednictvím pedagogických pracovníků s dětmi provádí skupinová sezení, relaxaci a další reedukační programy, kterých se děti aktivně zúčastňují, což se potvrdilo při hospitacích. Jednoduché výchovně vzdělávací cíle, kterých by mělo dítě dosáhnout ve zpracovaných PROD jsou efektivně implementovány do běžného chodu zařízení a týdenních programů činností všech rodinných skupin.

Oblast prevence rizikového chování navazuje na nastavené cíle výchovně vzdělávacího procesu, zohledňuje zdravý životní styl, rozvoj sociálních dovedností a podporu žádoucího chování dětí. K hlavním cílům minimálního preventivního programu celého zařízení patří projekty a besedy k budování a posílení zdravého životního stylu dětí, sledování rizik vzniku a projevů sociálně patologických jevů ve spolupráci všech pedagogických pracovníků i externích odborných pracovníků různých institucí. Pozitivní výsledky se projevují ve stabilitě zařízení, bez úteků dětí a s minimálním výskytem rizikového chování. Systematický rozvoj jejich individuálního nadání, samostatnosti, vzájemné pomoci či respektu efektivně vede k prohlubování sourozeneckých a kamarádkých vztahů i spolupráci starších dětí s mladšími. Prevence rizikového chování je funkčně a systematicky propojena s jednotlivými činnostmi zařízení. Ovlivňuje především přístup ke smysluplnému využívání volného času a zvýšení odolnosti vůči rizikovému chování. Ukládání opatření ve výchově školské zařízení využívá méně často, ale citlivě k nastalým situacím, s převahou těch pozitivních.

Pro rozvoj osobnosti dětí jsou přínosné četné aktivity organizované zařízením (cykloturistika, bruslení, lyžování, tábornické dovednosti, účast na sportovních nebo kulturních soutěžích apod.). Sociální začlenění a rozvoj potřeb dále pozitivně podporovalo docházení dětí do kroužků mimo zařízení či místních sportovních klubů. Nadání a individuální zájmy dětí jsou pečlivě sledovány a pracovníci zařízení je maximálně podporují, což zvyšuje míru zdravého osobního sebevědomí dětí. V zařízení je delegována a efektivně funguje spoluspráva dětí, která se vhodně podílí na spolurozhodování a chodu dětského domova. Schránku důvěry mají děti k dispozici, ale jak uvedly, využívají ji minimálně.

Kapesné je dětem vypláceno dle hledisek vnitřního řádu ve stanovené výši. Zařízení u nich tak rozvíjí finanční gramotnost, socializaci i jejich zapojení se do běžného života. Účelná je forma společných nákupů jednotlivých rodinných skupin o víkendech, kdy se děti seznamují s procesy spojenými s financováním společné domácnosti.

Děti mají možnost volných vycházek, pravidelných návštěv, dovolenek a styku se svými rodinami, a to podle zájmu příbuzných nebo zákonných zástupců, což potvrdily v rozhovorech se školními inspektory. Spolupráce se zákonnými zástupci dětí cíleně probíhá písemně, telefonicky i elektronicky.

Spolupráce s dětským diagnostickým ústavem je spíše ojedinělá, v případě řešení naléhavých problémů zpravidla účinná. Terapeutickou nebo psychoterapeutickou činnost zařízení neprovádí. Pro naplňování cílů výchovy a vzdělávání byla významná součinnost zařízení se sociálními partnery. Při výchově a vzdělávání se uskutečňovala aktivní spolupráce se zřizovatelem, pracovníky orgánu sociálně-právní ochrany dětí, Policií ČR, státním zastupitelstvím, probační a mediační službou, soudy a zdravotnickými zařízeními (psychiatr, pediatr apod.).

Vzdělávání dětí odpovídá nastaveným cílům sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního vzdělávání a samostatnost po odchodu ze zařízení. Informace o zapojení zletilých do běžného života získává zařízení převážně prostřednictvím osobních, telefonických kontaktů, nebo také komunikací přes sociální sítě. Zařízení svým začleněním v prostředí, ve kterém společně děti žijí nebo se vzdělávají, neformálně a přirozeně ovlivňuje vnímání veřejnosti.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Přetrvávající dlouhodobé udržování kvalitních materiálních podmínek a školských služeb pro děti s nařízenou ústavní výchovou
- Od roku 2022 došlo k navýšení o jednu rodinnou skupinu
- Zajištěna dětem online výuka cizího jazyka v rámci doučování Nadace „Mise NADĚJE“ pro děti docházející do základní školy
- Zvyšuje se počet dětí s psychickými problémy, poruchami chování a medikacemi

Silné stránky

- Dětský domov podporuje smysluplné trávení volného času dětí realizací řady aktivit a kroužků v zařízení i mimo něj, dlouhodobě poskytuje dětem podporu při přípravě do školy formou externího doučování (4.4)
- Útěkovost dětí ze zařízení je dlouhodobě nulová, což je výsledkem kvalitní práce všech zaměstnanců a účinnosti preventivních aktivit (4.4)
- Zařízení se daří vytvářet příjemnou a téměř rodinnou atmosféru, komunikace zaměstnanců s dětmi je vstřícná a respektuje jejich individuální potřeby (3.5)
- Pozitivní vztah dětí k zařízení a jeho materiálním hodnotám je utvářen vysokou mírou estetizace prostor dětského domova (5.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Subjekt v současné době nevyužívá žádný softwarový program ani vnitřní informační elektronický systém pro tento typ zařízení (mimo jiné pro evidenci, zpracování PROD, výchovných opatření, předávání informací o dětech), vše je vedeno pouze v listinné podobě, což je také časově náročné pro pedagogické pracovníky (2.3)
- Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se jen omezeně zaměřuje na získávání odborných znalostí a dovedností v oblasti rizikového chování dětí (žádný pedagog nemá psychoterapeutický ani sebezkušnostní výcvik, či prodělanou stáž v podobném typu zařízení) (3.5)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Zavést v zařízení vnitřní elektronický systém k efektivnímu a přehlednému předávání informací o dětech i činnostech rodinných skupin.

- Podpořit a zacílit plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na získávání odborných znalostí a dovedností v oblasti rizikového chování dětí.
- Umožnit vzájemné hospitace a zvýšit počet webinářů pro vychovatele.
- Průběžně motivovat pracovníky, aby si dodělávali kvalifikaci a vzdělání (někteří vykonávají činnost denního vychovatele několik let bez příslušného vzdělání).

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školského zařízení dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitele školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínce, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje školského zařízení, ze dne 30. 8. 2018
2. Plán práce na školní rok 2023/2024
3. Školní vzdělávací program Soukromý dětský domov s.r.o., ze dne 1. 11. 2022
4. Kniha denní evidence rodinných skupin, školní rok 2023/2024
5. Výroční zpráva o činnosti zařízení za školní rok 2022/2023
6. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti za školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
7. Záznamy jednání pedagogické rady, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
8. Týdenní plány výchovně vzdělávací činnosti (písemná verze), školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
9. Personální dokumentace zaměstnanců od minulé inspekční činnosti (doklady o vzdělání, psychologická vyšetření, výpisy z evidence Rejstříku trestů)
10. Seznam dětí zařízení, jejich rozdělení do rodinných skupin platný k termínu inspekční činnosti
11. Osobní dokumentace dětí evidenčně zapsaných v zařízení k termínu inspekční činnosti včetně programů rozvoje osobnosti dítěte, opatření ve výchově, kapesného a žádosti zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení (vzorek)
12. Minimální preventivní program pro školní roky 2022/2023 a 2023/2024
13. Další vzdělávání pedagogických pracovníků za školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti

14. Smlouva o prodlouženém pobytu (2ks)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Eva Bekeová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Libor Žilka, školní inspektor

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

2. 2. 2024